

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvphrii Panvinii Veronensis Fratris Eremitae
Augustiniani. De Praecipvis Urbis Romae
sanctioribusq[ue] basilicis, quas Septem ecclesias uulgo
uocant, Liber**

Panvinio, Onofrio

Romae, 1570

De porticu S. Venantii ante baptisterium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11316

Intra Urbem domus uel horti præstantes simul solidos MMCCC.

Sūma solidorum 10234. Nostratis pecuniæ 15351
Quorum reddituum nihil præterea superest.

Quod omnibus his spoliatum Honorius 3. papa cum suis quæ supererant pertinentijs, & oblationibus, & ædiculis quæ circum sunt, Canonicis Lateranensibus donauit.

Preecandi formula in baptisterio, ad Spiritū sanctum.

Veni sancte spiritus: reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in nobis ignem accende. Vers. Emitte spirituum tuum & creabimur. Resp. Et renouabis faciem terræ. Oratio. Deus, qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu redita sapere, & de eius semper consolatione gaudere. Per Christum dominum nostrum. Amen.

De porticus. Venantiij ante baptisterium.

Ante baptisterium Lateranense est porticus a proxima æde s. Venantiij dicta, cuius ueteri tecto ruinam passo, aliud e tignis, & imbricibus factum est, quod duabus ingentibus columnis porphyriticis cum capitulis corinthijs, & duabus marmoreis, & crassissimis parastatis cum epystilio omnium pulcherrimo sustinetur. Ad terram intercolumnia tabulis marmoreis septa sunt, in cuius porticus dextero primo intercolumnio ita scriptū est: In nomine domini, anno octauo Domini Henrici Imperatoris, indictione vii. mēsis Iunij die V. &c. Pro columnarū basibus sunt duo capitula Corinthia elegatissima inuersa. Porticus habet ex utroq; latere duas absidas in hemicycli formā, quarum testudines pretioso musiuo exornate.

exornate

exornatæ sunt. In dextera sunt picti pastores armenta pascentes cum auibus, auarijsque emblematis scite expressis, Hæc absis habet altare marmoreum Deo & ss. Virginibus Rufinæ, & Secundæ dicatum, sub quo earūdem Virginum corpora recōdita sunt ab Anastasio papa IIII. anno Domini MCLIV. Qui quum ante pontificatum esset episcopus Cardinalis Sabinus, & Papa Vicarius, ea inuenerat, & pontifex factus id altare ipse consecrauit. Altera uero ædicula, cuius absis floribus uarij coloris e musiuo exornata est, habet altare muro fixum in ss. Andreæ apostoli, Lucieque uirginis honorem ab eodem pontifice dicatum, & utriusque sancti reliquijs reconditis consecratum. Quæ dedicatio facta est VI. Kal. Octobris, die ss. Cypriani, & Iustinæ, quorum etiam corpora in pilo marmoreo recondita sub eodem altari locauit, quæ sub altari sanctarum Virginum Rufinæ, & Secundæ inuenerat, quum ut ipsamet corpora reperiret, alius terram ea parte fodisset. Vtræque absides cum tota porticu antiquitus e tabulis uarijs marmoreis, & emblematis diuersis coopertæ erant, quibus nunc pro maiori parte sublatis ineptæ quædam picturæ parietes occupant. Solum fuit, & nunc pro maiori parte adhuc est marmoreis tabulis stratum. Frons Baptistery tota fuit opere tessellato ornata e lapillis uiridibus, rubeis, aureis, albis, & similibus, in quadratam, rotundam, oblongam, & ouatam formam periti artificis manu incisis. Quis porro hanc porticum condiderit adhuc mihi incompertū est, nisi forte is fuerit Ioānes papa Quartus Dalmata, qui proximam s. Venantij ædem edificauit. Qua de causa etiam porticus sancti

ti Venantij dicta est. Ad hanc porticum antiquitus Romanus pontifex die Paschæ, & feria II. quibus ter uesperas celebrabat Laterani in baptisterio, & in oratorio sanctæ Crucis, ijs omnibus decantatis cum episcopis Cardinalibus, ceterisque ordinibus accedere, ibique in præparatis salsistorijs & sedibus cum Cardinalibus sedere solebat, nam minorum ordinum clerici, & laici in terra super tapeta quiescebant, ubi a priore diaconorū Cardinalium, & alijs Primicerijs Papæ, & omnibus circumsedentibus propinabatur optimum uinum, quod claretum uocant. quo temporis interuallo Primicerius cum schola cantorum surgebat, & hanc laudem papæ Græca lingua ita decantabat.

Pascha sacrum nobis hodie ostensum est, pascha nouum, pascha sanctum, pascha mysticum, pascha maxime uenerabile est redemptoris. Pascha immaculatū, pascha magnum, pascha fidelium, pascha ianuas paradisi nobis aperuit, pascha omnes reformans mortales. Nouum papam Pium Christe conserua, &c. Quibus peractis pontifex ad palatium reuertebatur.

De duobus oratorijs in baptisterio Lateranensi, sanctorum Ioannis Baptistæ, & Euangelistæ.

Hilarus papa, qui anno Domini CDLXI. post Leonis magni obitum, Romanus pontifex creatus fuit (ut Anastasius Bibliothecarius in eius uita auctor est) tria in basilicæ Constantinianæ baptisterio Oratoria condidit, s. Ioannis Baptistæ, s. Ioannis Euangelistæ, & sanctæ Crucis, & omnia ex argento, & lapidibus pretiosis